

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУМСЬКОМУ РЕГІОНІ

Державна національна програма „Освіта – ХХІ століття” наголошує на необхідності вдосконалення освіти дітей з вадами психофізичного розвитку, забезпечення їх повноцінної життєдіяльності, соціального захисту, умов для оптимальної психологічної та соціально-трудової реабілітації.

Одним з головних завдань вищої спеціальної освіти є збільшення кількості фахівців, здатних на високому професійному рівні здійснювати корекційно-педагогічну діяльність. Згідно з державними вимогами, до цього фаху, враховуючи орієнтацію на світові стандарти в освіті, спеціаліст повинен мати високу професійну і спеціальну підготовку, широку ерудицію і загальну культуру, визначену громадську і моральну позицію.

В Сумській області через недостатню кількість спеціалістів-дефектологів гальмується розвиток системи й типології закладів із корекційною спрямованістю навчання. Так, у 14 спеціальних загальноосвітніх школах та школах-інтернатах Сумської області для дітей різних нозологій кількість педагогічних працівників на сьогоднішній день становить – 590 осіб, серед яких понад 10 % особи пенсійного віку. Частка дефектологів-спеціалістів із зазначеної кількості педагогічних працівників – 30 %, по м. Суми – 40 %.

Підготовка фахівців-дефектологів вимагає серйозної тривалої роботи, яка можлива за умови здобуття **вищої спеціальної освіти**.

На сьогодні процес підготовки вчителів-дефектологів в Сумській області здійснює СумДПУ ім. А.С. Макаренка. Факультет педагогіки і практичної психології з 2002 року готує фахівців в галузі корекційної психопедагогіки, спеціальної психології та соціальної реабілітації (денна та заочна форми навчання). Ліцензований обсяг підготовки за ОКР „бакалавр” та ОКР „спеціаліст” складає по 25 осіб. Перший випуск дипломованих спеціалістів відбувся у 2007 р. Загалом за 2007-2008 р.р. було випущено 28 вчителів-дефектологів, серед яких 15 були працевлаштовані за фахом по

спеціальним (корекційним) закладам м.Сум та області.

Необхідність відкриття цієї спеціальності на базі зазначеного факультету була викликана гострою потребою у кваліфікованих фахівцях для закладів спеціальної освіти Сумської області. На сьогоднішній день за спеціальністю „Корекційна освіта” на факультеті педагогіки і практичної психології навчається 80 студентів денної форми навчання, з них на держбюджетних місцях – 60 осіб та 17 осіб заочної форми навчання .

Підготовку фахівців за напрямом „Корекційна освіта (логопедія)” за ОКР „бакалавр” здійснює інститут фізичної культури СумДПУ ім. А.С. Макаренка. Педагогів-дефектологів (логопедів) на базі першої вищої освіти в зазначеному університеті готує факультет післядипломної освіти .

З 2008 р. на факультеті педагогіки і практичної психології запроваджено підготовку фахівців за новим напрямом підготовки – „Дошкільна освіта” у поєднанні зі спеціальністю „Корекційна освіта (логопедія)”.

Базова вузівська підготовка фахівців з вищою освітою за напрямом підготовки „Корекційна освіта” повністю відповідає вимогам галузевого стандарту з „Дефектології”.

Випускники призначені для діяльності: у спеціальних дошкільних закладах; у спеціальних (корекційних) школах та школах-інтернатах; у соціально-реабілітаційних закладах; у спеціальних групах та класах для дітей з особливими потребами при „масових” загальноосвітніх закладах; у медико-психологічних консультаціях; у центрах довіри; у центрах сім'ї.

Однією з головних перспектив розвитку вищої спеціальної освіти в Сумському регіоні є залучення досвідчених фахівців до процесу викладання спеціальних дисциплін, тісна співпраця зі спеціальними (корекційними) освітніми та реабілітаційними закладами, постійне вдосконалення навчально-методичної та наукової бази, а також розширення ділових зв'язків з провідними педагогічними вищими навчальними закладами з метою обміну досвідом та стажування викладачів.